

BREASTFEEDING case study 15

Facilitator: Pawin Puapornpong

PATIENT PROFILE

Case ผู้ป่วยหญิงไทย สมรส อายุ 32 ปี อาชีพ พนักงานบัญชี

PARA 2-0-0-2, last 3 weeks

เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย ศาสนา อิสลาม

ภูมิลำเนา ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จ.สมุทรปราการ

การศึกษา : ปริญญาตรี

ปัจจุบันอาศัยอยู่กับสามี อายุ 29 ปี อาชีพ ทำงานบริษัทโค้ก จบการศึกษาระดับชั้น ม.3 รายได้

รวม 30000 บาทต่อเดือน

PRESENT ILLNESS

G2 P2-0-0-2 GA 38 wk by LMP

ANC risk : 1) chronic HT (On ASA 81mg 1*1 po pc, Methyropa 250mg 1*2 po pc) 2) previous c/s due to fail progression, 3) High risk for GDM >> No GDM

คลอด cesarean section due to previous C/S เมื่อวันที่ 14/2/2561 เวลา 15.02 น.

ได้ term female NB BBW 2910 gm APGAR 9,10,10

หลังคลอดทารกปกติดี ไม่มีหายใจเร็ว ไม่เหลือง กลับบ้านพร้อมแม่

PRESENT ILLNESS

Post Partum Day 1(15/2/61)

มารดาไม่มีภาวะแทรกซ้อน แต่ยังคงปวดแผลมาก Pain Score 5/10 น้ำคาวปลาสีแดงจากชั้น ไข่ 4 แผ่น ไม่ชุ่ม ไม่มีไข้ น่านมเริ่มไหล วันนี้ลองให้ลูกเข้าเต้า เข้าเต้าได้ 10 นาที จำนวน 1 ครั้ง หลังจากนั้นไม่ยอมดูดอีก นอกนั้นดูดเป็นนมผสมจากเคาน์เตอร์พยาบาล มุกลูกเริ่มเข้าอุ 3 ชม ต่ำกว่าสะดือ

ทารกอยู่กับมารดาอาการปกติดี ไม่มีหายใจเร็ว กินได้ปกติ ไม่มีแหะนม ดูดนมจากเต้าได้เพียง 10 นาที จำนวน 1 ครั้ง นอกนั้นดูดเป็นนมขวด

PRESENT ILLNESS

Postpartum day 3 (17/2/61)

มารดาไม่มีภาวะแทรกซ้อน ไม่เจ็บแผล แผลแห้งดี ไม่ปวดท้อง ปัสสาวะอุจจาระได้ปกติ
ไม่มีเลือดออกผิดปกติทางช่องคลอด มีน้ำคาวปลาใส ปริมาณน้อยลง ท้องลดดี
ไม่มีไข้ ไม่มีปัสสาวะแสบขัด มีน้ำนมไหลทั้ง 2 ข้าง คัดตึงเต้านมเล็กน้อย

PRESENT ILLNESS

หลังกลับไปที่บ้าน ทารก กินนมกลางวัน 4 มื้อ กลางคืน 5 มื้อ โดยกินนมผงชงยี่ห้อ Dumex มื้อละ 2.5 ออนซ์ จำนวน 2 ครั้ง ที่เหลือดื่มเป็นนมขวดจากการปั๊มนมแม่เก็บ ร่วมกับการกินนมแม่ ตอนกลางคืน 3 มื้อ โดยเข้าเต้าครั้งละ 20 นาที

ทารกถ่ายอุจจาระ 1 ครั้งต่อวัน ลักษณะเหลวสีเหลืองจำนวนมาก ไม่เป็นตุกกระสุน, ปัสสาวะประมาณ 6 ครั้งต่อวันเป็นสีเหลือง

อาการทั่วไปของ มารดา ปกติดี น้ำคาวปลาสีใส ใช้ผ้าอนามัย 1 แผ่นต่อวัน ไม่ชุ่ม แสบไม่มี น้ำคาวปลาไหลแล้ว ไม่เจ็บหรือคัดตึงเต้านม นำนมไหลดี มารดาไม่ได้ใช้ยาสมุนไพรขับน้ำคาวปลาหรือขับเลือด กินยาเสริมและยาลดความดันที่ได้จากโรงพยาบาลเป็นประจำ

PRESENT ILLNESS

- มารดาวางแผนเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ทั้งเข้าเต้า ป้อนนมใส่ขวด และนมผง
- ลูกคนก่อนให้กินนมแม่ 1 เดือน จากนั้นเป็นนมแม่ + นมผสม
- มารดาทราบประโยชน์ของนมแม่ดี แต่เนื่องจากบุตรไม่ยอมเข้าเต้าจึงได้ให้ดูदनมจากขวดนม
- มารดาต้องการไปทำงานต่อภายหลังจากคลอด 1-2 เดือน คิดว่าจะป้อนนมเก็บไว้ ทราบวิธีการเก็บนมแล้ว
- มารดาวางแผนจะคุมกำเนิดโดยวิธีการฝังยาคุม
- ช่วงหลังคลอด 2 สัปดาห์ มารดามีภาวะซึมเศร้า เนื่องจากเครียดเรื่องการให้นมบุตรได้ไม่ดี เข้าเต้าได้แค่วันละครั้ง ปัจจุบันอาการดีขึ้น ไม่เครียดแล้ว เข้าเต้าได้มากขึ้น วันละ 3-4 ครั้ง

OB-GYN HISTORY

- PARA 2-0-0-2 Last 3 weeks

ลูกคนที่1 เพศชาย คลอดครบกำหนด ผ่าคลอด กินนมแม่ 1 เดือน จากนั้นกินนมผสม

ลูกคนที่2 เพศหญิง คลอดครบกำหนด ผ่าคลอด กินนมแม่+นมผสม

- plan คุณกำเนิดโดยวิธีการฝังยาคุม

- ปฏิเสธประวัติโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

Maternal: Physical Examination

GA : A Thai female, good consciousness

HEENT: not pale conjunctiva, anicteric sclera

BREAST

Appearance : Symmetrical, no breast engorgement, smooth surface,
no sign of inflammation, no palpable mass

Nipple length : Right 0.7 cm, Left 1 cm

Nipple diameter : Right 1 cm, Left 1 cm

Areola radius : Right 4 cm, Left 5 cm

Maternal: Physical Examination

CVS : Full regular pulse, normal S1S2, no murmur

RS : Clear and equal breath sound both lungs

Abdomen : Fundal height 3 FB below umbilicus, Soft, not tender, no guarding, no rebound tenderness, surgical scar not inflamed, no discharge

Extremities : No pitting edema, capillary refill < 2 sec

Neuro : Grossly intact

Child: Physical Examination

GA : Alert, active, no jaundice, not pale, no plethora

HEENT : AF 1.5x1.5 cm, PF was closed, no bulging, not depressed, no caput succedaneum, no tongue tie

CVS : Regular pulse, normal S1S2, no murmur

RS : positive secretion sound, No retraction, clear both lungs

Abdomen : Mild distended, soft, hyperresonance on percussion, umbilicus no sign of inflammation

Extremities : No deformities

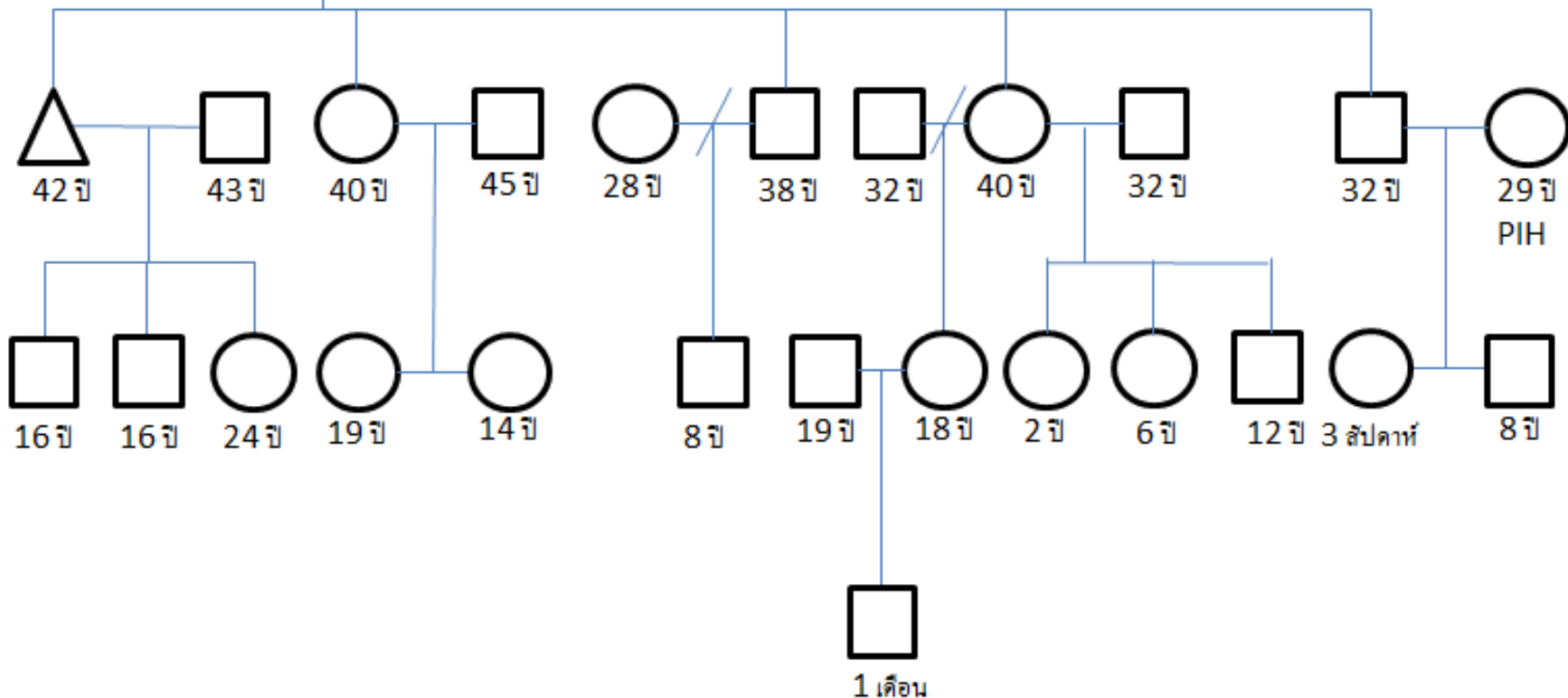
Neuro : normotonia, active movement all extremities

67 ปี
DM,HT,DLP

68 ปี

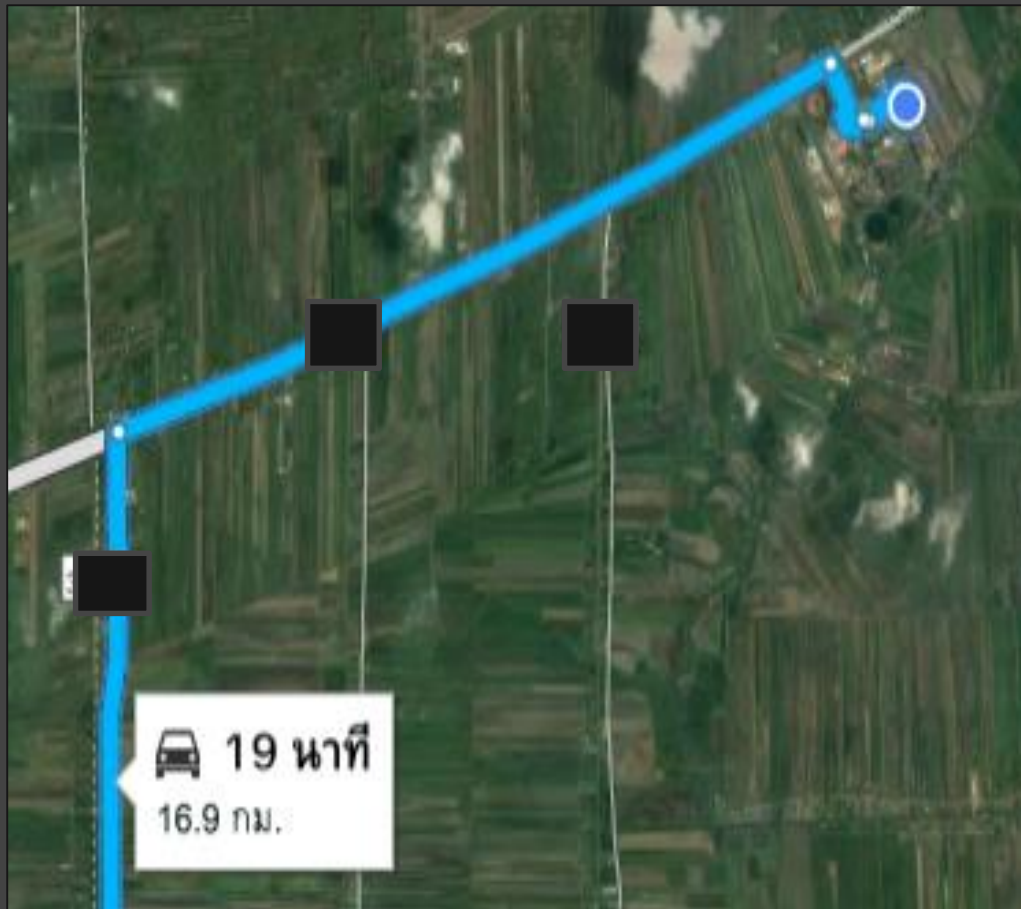
Genogram

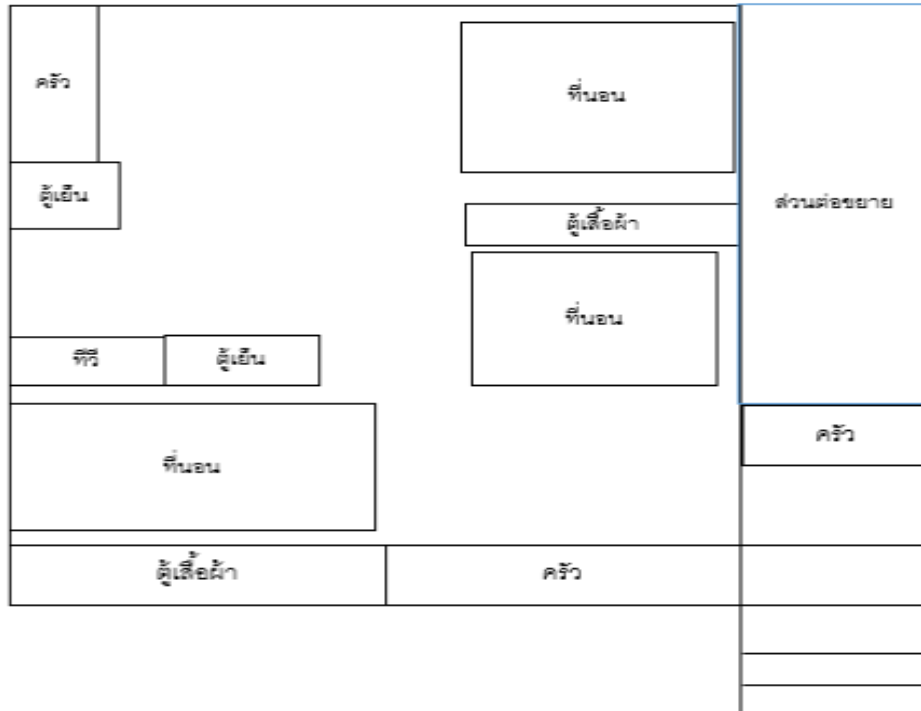
แผนที่บ้าน

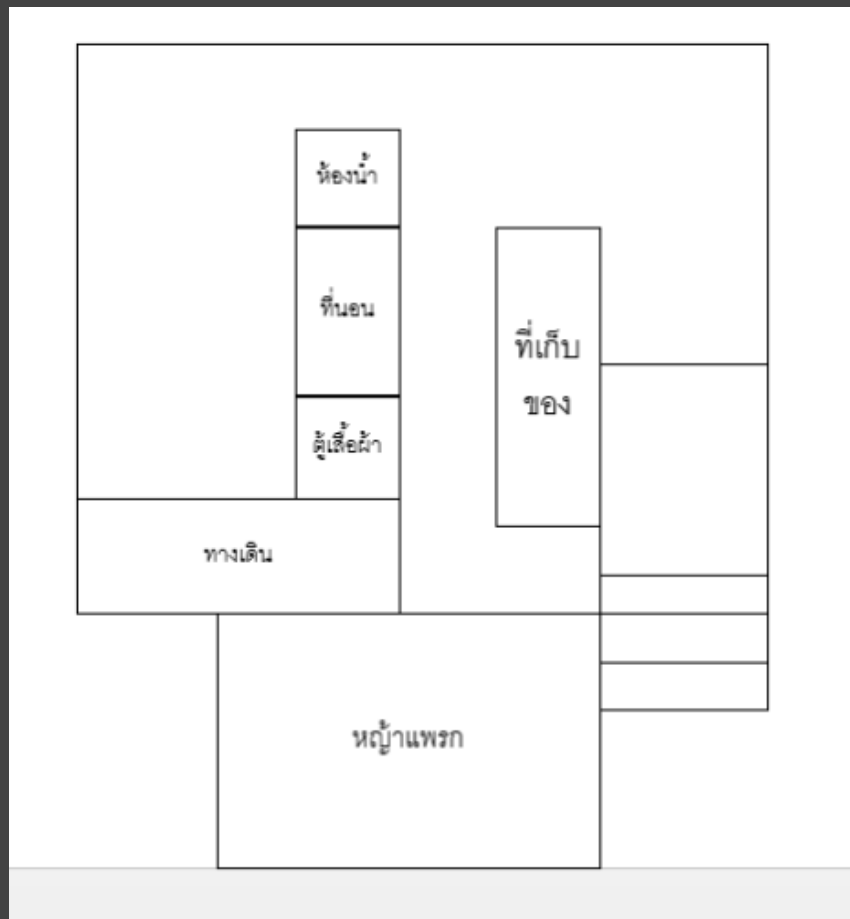
ตำบล บึงศาล
อำเภอ อองครักษ์
จังหวัด นครนายก
26120

ใช้เวลาเดินทาง 19 นาทีจาก
โรงพยาบาล

แผนผังภายในบ้าน

HOME ENVIRONMENT

HOME ENVIRONMENT

พื้นที่บริเวณรอบบ้าน

HOME ENVIRONMENT

การจัดสรรส่วนต่างๆในบ้าน แบ่งเป็น 3
ขอบเขต แต่ละขอบเขตมีที่นอน ตู้เสื้อผ้า
ครัวและตู้เย็น โดยบ้านอยู่สูงจากพื้น
ประมาณ 2.5 เมตร

HOME ENVIRONMENT

ห้องน้ำในบ้านตั้งอยู่ชั้นล่างมี 1 ห้อง ไม่มีไฟ เป็นส้วมซึม

HOME ENVIRONMENT

มีการเลี้ยงแมว 2 ตัว
โดยให้อาศัยร่วมกัน ใกล้กับที่นอน

HOME ENVIRONMENT

มีขยะทิ้งไว้ตลอดตามทางใน
บ้าน และจานชามที่ไม่ล้างที่วาง
ไว้ริมบ้าน มีมุงและแมลงวัน
ปริมาณมาก

HOME ENVIRONMENT

ชั้นล่างเป็นที่อยู่ของพี่สะใภ้ ซึ่งอยู่
ข้างห้องน้ำ และมีที่เก็บของ
ล้อมรอบ มีขยะวางอยู่ตามทาง มี
การต่อเติมบ้านชั้นล่าง

HOME ENVIRONMENT

ครอบครัวนอนด้วยกัน 4 คน นอน
เรียงกันเป็น ลูกสาว แม่ ลูกชาย พ่อ
ตามลำดับ นอนบนฟูกสูงจากพื้น
ประมาณ 5 ซม. ไม่ติดริม ไม่มีความ
เสี่ยงในการพลัดตกจากที่สูง

PROBLEM
AND
GOAL OF TREATMENT

PROBLEM AND GOAL OF TREATMENT

PROBLEM	GOAL OF TREATMENT
1) ให้นุ้ตรรับประทานนมผสมร่วมกับการดูดจากขวดปั้มนมเก็บ	<ul style="list-style-type: none">- ให้นมรดาตระหนักถึงความสำคัญของการกินนมแม่- ทราบความแตกต่างของการกินนมแม่ เปรียบเทียบกับนมผสม
2) มารดารู้สึกว่าลูกปฏิเสธการดูดนมจากเต้าและมีอาการหวัดร้องเมื่อต้องดูดนมจากเต้า	<ul style="list-style-type: none">- ให้นมรดาเข้าใจถึงสาเหตุของอาการของลูก- สอนมารดาถึงวิธีในการปฏิบัติตัวให้ถูกต้องเกี่ยวกับทารกให้นมจากเต้า

PROBLEM AND GOAL OF TREATMENT

PROBLEM	GOAL OF TREATMENT
3) มารดาจะต้องไปทำงานในอีกประมาณ 1-2 เดือน กังวลว่าจะไม่มีเวลาให้นมบุตร และไม่มีการวางแผนเก็บน้ำนมล่วงหน้า	<ul style="list-style-type: none">- มารดาทราบวิธีการเก็บน้ำนมที่ถูกต้อง- มารดาทราบวิธีการนำน้ำนมที่เก็บมาใช้
4) หลังจากไปทำงาน มารดา ยังไม่ได้วางแผนว่าใครจะเป็นคนเลี้ยงดูบุตร	<ul style="list-style-type: none">- ผู้ดูแลบุตรทราบวิธีการให้นมทารกอย่างถูกต้อง- ผู้ดูแลรู้วิธีการดูแลเด็กที่ถูกต้อง- ผู้ดูแลมีความน่าเชื่อถือ

PROBLEM AND GOAL OF TREATMENT

PROBLEM	GOAL OF TREATMENT
5) มารดามีโรคประจำตัว HTN	<ul style="list-style-type: none">- มารดาเข้าใจในตัวโรคและการดำเนินของโรคที่เป็น- มารดาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการกิน และ กินยาอย่างสม่ำเสมอ
6) เป็นบ้าน2ชั้น บันไดทางขึ้นค่อนข้างชัน เสี่ยงต่อการพลัดตกของเด็กเล็ก	<ul style="list-style-type: none">- มารดาทราบถึงปัญหาและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ และมี การวางแผนการแก้ไขปัญหาล่วงหน้า

PROBLEM AND GOAL OF TREATMENT

PROBLEM	GOAL OF TREATMENT
7) บริเวณมีเศษขยะและแมลงวันในบ้านค่อนข้างมาก มีน้ำขังรอบๆบริเวณบ้าน มียุ่งเยอะ	<ul style="list-style-type: none">- สมาชิกในครอบครัวตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขอนามัยที่ดี- สมาชิกในบ้านทราบถึงอันตรายของโรคใช้เลือดออก- บริเวณบ้านสะอาด มีการเก็บขยะเป็นที่ทาง- มีการวางแผนการป้องกันยุ่ง และกำจัดลูกน้ำยุ่งลายที่ถูกวิธี
8) มีเด็กในบ้านอายุ 5 ขวบซึ่งยังไม่สามารถแยกแยะเรื่องสมมติได้ อาจเกิดอุบัติเหตุต่อลูกได้	<ul style="list-style-type: none">- ให้มารดาตระหนักถึงการดูแลบุตรทั้งสองคนอย่างใกล้ชิด

PREVENTION
AND
HEALTH PROMOTION

PREVENTION AND HEALTH PROMOTION

1) ใ้บุตรรับประทานนมผสมร่วมกับการดูดจากขวดป้มนมเก็บ

- อธิบายให้มารดาเข้าใจถึงประโยชน์ของการให้นมแม่เป็นเวลาอย่างน้อย 6 เดือน
- เปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย ของการให้นมแม่ และ นมผสม

PREVENTION AND HEALTH PROMOTION

2) มารดารู้สึกว่าลูกปฏิบัติเสถียรการดูดนมจากเต้าและมีอาการหวัดร้องเมื่อต้องดูดนมจากเต้า

- กระตุ้นให้บุตรดูดนมจากเต้าบ่อยมากขึ้น
- หลีกเลี่ยงการดูดนมจากขวด
- อธิบายมารดาว่าสาเหตุของการหวัดร้องเกิดจากการที่มารดาให้ดูดนมจากขวด และถ้าน้องดูดนมจากเต้าจนเป็นประจำอาการเหล่านี้จะดีขึ้น
- ประเมินการเข้าเต้าเบื้องต้น
- สอนท่าทางและขั้นตอนการเข้าเต้าที่ถูกต้อง และให้มารดาลองทำตาม

	ก่อนสอน	หลังสอน
Latch on	0	-
Audible	0	-
Type of nipple	2	-
Comfort	2	-
Hold	0	-
Total	4	-

หลังจากสอน จริง ๆ แล้วมารดาเข้าเต้าได้อย่าง
ถูกวิธีแล้วแต่ในขณะที่นั้นบุตรไม่ยอมตื่นมาดูด
เนื่องจากกำลังนอนอยู่

PREVENTION AND HEALTH PROMOTION

3) มารดาจะต้องไปทำงานในอีกประมาณ 1-2 เดือน
กังวลว่าจะไม่มีเวลาให้นมบุตร และไม่มีการวางแผนเก็บน้ำนมล่วงหน้า

- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการปั้มน้ำนมเก็บ
- สอนวิธีการเก็บน้ำนม และการนำมาใช้ที่ถูกต้อง

PREVENTION AND HEALTH PROMOTION

4) หลังจากไปทำงาน มารดา ยังไม่ได้วางแผนว่าใครจะเป็นคนเลี้ยงดูบุตร

- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ที่จะต้องมาเลี้ยงดูบุตรคร่าวๆว่า จะต้องทำอะไรอย่างใดบ้างที่ ถูกวิธี ช่วยให้มารดาตัดสินใจหาบุคคลในการมาเลี้ยงดูบุตรได้มากขึ้น
- ส่งเสริมให้คนในบ้านเป็นคนเลี้ยงดูบุตร เนื่องจากสามารถสร้างเสริมสายสัมพันธ์คนใน ครอบครัวได้ และยังให้ความรักและเอ็นดูบุตรมากกว่าบุคคลที่จ้างมา

PREVENTION AND HEALTH PROMOTION

5) มารดาที่มีโรคประจำตัว hypertension

- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวโรค การดำเนินของโรค และภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ หากไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง เพื่อให้มารดาตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลตนเอง
- บอกแนวทางการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง เพื่อลดการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรค
- ให้กำลังใจและชื่นชมมารดาที่รับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ
- แนะนำให้มารดาไปพบแพทย์อย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามอาการและตรวจหาภาวะแทรกซ้อนเบื้องต้น

PREVENTION AND HEALTH PROMOTION

6) เป็นบ้าน 2 ชั้น บันไดทางขึ้นค่อนข้างชัน เสี่ยงต่อการพลัดตกของเด็กเล็ก

- ชี้ให้เห็นถึงปัญหา/อุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการขึ้นลงบันไดในเด็กเล็ก
- ช่วยคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้า

PREVENTION AND HEALTH PROMOTION

7) บริเวณมีเศษขยะและแมลงวันในบ้านค่อนข้างมาก มีน้ำขังรอบๆบริเวณบ้าน มียุ่งเหยิง

- อธิบายให้สมาชิกในครอบครัวทราบและตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขอนามัยที่ดี
- อธิบายให้สมาชิกในบ้านทราบและตระหนักถึงอันตรายของโรคไข้เลือดออก
- แนะนำวิธีการจัดระเบียบบริเวณบ้าน มีการเก็บขยะเป็นที่ทาง
- อธิบายการดูแลบ้านให้มีสุขอนามัยที่ดี
- แนะนำวิธีการป้องกันโรคไข้เลือดออกและร่วมกันวางแผนการป้องกันยุ่งเหยิง และวิธีการกำจัดลูกน้ำยุ่งเหยิงกับคนในครอบครัว

PREVENTION AND HEALTH PROMOTION

8) มีเด็กในบ้านอายุ 5 ขวบซึ่งยังไม่สามารถแยกแยะเรื่องสมมติได้ อาจเกิดอุบัติเหตุต่อทารกได้

- อธิบายให้มารดาเข้าใจถึงธรรมชาติของเด็กแต่ละวัยและระมัดระวังในการดูแลบุตรทั้ง2คน
- แนะนำให้มารดามีการพูดคุยและตกลงบุตรอย่างใจเย็น เข้าใจง่าย และแสดงเหตุผล

THANKS..